

**КІЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
УНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ КОЛЕДЖ**

Циклова комісія з видавничої справи, культури та української філології

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТИПОЛОГІЯ ПОМИЛОК

галузь знань 0303 Журналістика та інформація

спеціальність 5.03030301 Видавнича справа та редактування

КІЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА	
Ідентифікаційний код 02136554	
Начальник відділу моніторингу якості освіти	
Програма № <i>2060</i>	(підпись) <i>Жильцов</i>
(правице, ініціали) « <i>31 березня</i> 2016 р.	

Київ-2016 рік

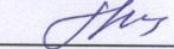
Робоча програма «Типологія помилок» для студентів галузі знань
0303 Журналістика та інформація, спеціальності 5.03030301 Видавнича
справа та редактування

Розробник: Ловейко Тетяна Володимирівна, викладач циклової комісії з
видавничої справи, культури та української філології Університетського
коледжу Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму схвалено на засіданні циклової комісії з видавничої
справи, культури та української філології

Протокол від «16» серпня 2016 року №1

Голова циклової комісії з видавничої справи, культури та
української філології

 (О.В.Груздьова)

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ТИПОЛОГІЯ ПОМИЛОК»

I. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів 2.5	Галузь знань 0303 Журналістика та інформація	Нормативна
	Спеціальність 5.03030301 Видавнича справа та редактування	
Змістових модулів – 2		Рік підготовки III
Загальна кількість годин – 90		Семестр V
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 2.2	Освітньо-кваліфікаційний рівень: «молодший спеціаліст»	Лекції 18 год. Практичні 18 год. Семінарські - Модульний контроль 4 год. Індивідуальні заняття 10 год. Самостійна робота 40 год. Вид контролю: залік

ІІ. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета: сформувати знання студентів про природу, причини і типи помилок; оволодіти теоретичною базою сучасної девіатології та практичними навичками редакторської роботи над аномативами. На основі теоретичних знань майбутні редактори повинні вміти розпізнавати різні типи помилок, встановлювати причину відхилення від норми і редагувати текст.

Завдання:

- висвітлити основні етапи становлення та розвитку девіатології в світі та Україні;
- дослідити проблематику помилки у видавничому процесі;
- визначити роль типології помилок у редагуванні та коректурі тексту;
- проаналізувати екстра- та інтралінгвальні причини помилок у різних видах редактованих текстів;
- опрацювати та засвоїти матеріал, який допоможе чіткіше простежувати помилки та розрізняти їх типологією.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен набути такі компетентності:

- спираючись на знання соціального, правового, економічного аспектів існування суспільства, уміти здійснювати професійну діяльність у всіх її видах, використовуючи державну та іноземну мови;
- мати навички збору інформації, використовуючи сучасні комп’ютерні технології;
- уміти виступати з доповідями і повідомленнями перед аудиторією за результатами власної пізнавальної діяльності, дотримуючись орфоепічних і граматичних норм;
- писати твори, добираючи відповідні мовні засоби, виражаючи своє ставлення, враховуючи ситуацію спілкування, зокрема адресата;
- виконувати обов’язки творчого працівника редакції, видавництва чи видавничої структури згідно зі штатним розписом;

- робити редакторський аналіз авторського оригіналу;
- редагувати неправильно побудовані речення, виправляти орфоєпічні і граматичні помилки в мові мас-медіа;
- аналізувати текст щодо правильності;
- розпізнавати недоцільні відхилення від норми;
- знати причину і рівень локалізації помилки;
- знаходити оптимальні способи редагування;
- характеризувати роль типології помилки у редагуванні та коректурі тексту;
- аналізувати обставини допущених помилок у редактованих матеріалах.

ІІІ. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Помилки як об'єкт наукового вивчення

Тема 1. Вступ. Предмет і завдання курсу. Зв'язок з іншими дисциплінами.

Тема 2. Помилкова діяльність як об'єкт аналізу.

Тема 3. Сучасні напрями вивчення помилок.

Тема 4. Надбання різних підходів до вивчення помилок. Девіації у процесі породження мовлення.

Змістовий модуль 2. Характеристика окремих типів помилок

Тема 1. Загальна класифікація помилок. Помилки мовця (автора).

Тема 2. Спроби класифікації помилок. Логічні та фактичні помилки.

Тема 3. Помилки стосовно постулатів редагування.

Тема 4. Робота над помилками стосовно постулатів редагування.

Тема 5. Помилки стосовно конкретних норм редагування як об'єкт уваги редактора.

Тема 6. Лінгвістичні помилки, їх значення та види.

Тема 7. Основні типи мовних помилок.

Тема 8. Комунікативні помилки.

Тема 9. Комунікативні помилки як об'єкт уваги редактора.

Тема 10. Помилки реципієнта.

Тема 11. Врахування особливостей сприймання тексту під час редагування.

Тема 12. Помилки редактора. Типові коректорські помилки.

Тема 13. Редактор як джерело спотворення тексту.

IV. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	денна форма						
	Усього	у тому числі					
		Лекції	Практ.	Сем.	П.к.	Інд.	С. р.
1	2	3	4	5	6	7	8
Змістовий модуль 1. Помилки як об'єкт наукового вивчення							
Тема 1. Вступ. Предмет і завдання курсу. Зв'язок з іншими дисциплінами	5	2					3
Тема 2. Помилкова діяльність як об'єкт аналізу	5		2				3
Тема 3. Сучасні напрями вивчення помилок	4	2					2
Тема 4. Надбання різних підходів до вивчення помилок. Девіації у процесі породження мовлення	6		2			2	2
Модульна контрольна робота 1.	2				2		
Усього за змістовим модулем 1.	22	4	4	-	2	2	10
Змістовий модуль 2. Характеристика окремих типів помилок							
Тема 1. Загальна класифікація помилок. Помилки мовця (автора)	7	2				2	3
Тема 2. Спроби класифікації помилок. Логічні та фактичні помилки	6		2				4
Тема 3. Помилки стосовно постулатів редагування	4	2				2	
Тема 4. Робота над помилками стосовно постулатів редагування	2		2				
Тема 5. Помилки стосовно конкретних норм редагування	4	2				2	
Тема 6. Помилки стосовно конкретних норм редагування як об'єкт уваги редактора	2		2				
Тема 7. Лінгвістичні помилки, їх значення та види	8	2				2	4
Тема 8. Основні типи мовних помилок	6		2				4
Тема 9. Комунікативні помилки	5	2					3
Тема 10. Комунікативні помилки як об'єкт уваги редактора	6		2				4
Тема 11. Помилки реципієнта	4	2					2

Тема 12. Врахування особливостей сприймання тексту під час редагування	4		2				2
Тема 13. Помилки редактора. Типові коректорські помилки	4	2					2
Тема 14. Редактор як джерело спотворення тексту	4		2				2
Модульна контрольна робота 2.	2				2		
Усього за змістовим модулем 2.	68	14	14	-	2	8	30
Усього за семестр	90	18	18	-	4	10	40

V. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Помилкова діяльність як об'єкт аналізу	2
2	Надбання різних підходів до вивчення помилок. Девіації у процесі породження мовлення	2
3	Спроби класифікації помилок. Логічні та фактичні помилки	2
4	Робота над помилками стосовно постулатів редагування	2
5	Помилки стосовно конкретних норм редагування як об'єкт уваги редактора	2
6	Основні типи мовних девіацій	2
7	Комунікативні помилки як об'єкт уваги редактора	2
8	Врахування особливостей сприймання тексту під час редагування	2
9	Редактор як джерело спотворення тексту	2
Усього		18

VI. ТЕМИ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Бали
1	1. Робота з термінологічними, тлумачними та енциклопедичними словниками (дефініції і коментарі до понять «норма», «помилка», «відхилення»). 2. Пошук прикладів навмисних помилок (відхилень) у текстах ЗМК	6	5
2	1. Пошук інформації та написання невеликого повідомлення на тему «Нова наукова інформація про помилкову діяльність». 2. Написання невеликого твору-роздуму на тему «Чому ми помиляємося?»	4	5
3	1. Дібрати з текстів ЗМК приклади фактичних і логічних помилок (по 1-2 приклади на різні види). 2. Запропонувати алгоритм з пошуку й виправлення фактичної помилки	7	5
4	1. Дібрати з текстів ЗМК приклади мовних помилок (по 1-2 приклади на кожен рівень мови). 2. Укласти рейтинг будь-яких десяти українських ЗМІ за критерієм кількості двомовних помилок. 3. Написати твір-роздум на тему «Правописні новаторства ЗМК з погляду нормативності»	8	5
5	1. Підготувати повідомлення на тему «Комунікативні невдачі теле- та радіоведучих». 2. Дібрати з текстів ЗМК приклади комунікативних помилок (по 1-2 приклади на кожен тип)	7	5
6	Дібрати з текстів ЗМК приклади можливих помилок сприймання (по 5-10 прикладів для усного і письмового мовлення)	4	5
7	Дібрати з текстів ЗМК і з власної редакторської практики приклади різних видів спотворень. Запропонувати свою класифікацію типів помилок	4	5
Усього		40	35

VII. ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ

Індивідуальна робота є видом позааудиторної пошукової діяльності студента, результати якої використовують у процесі вивчення навчальної дисципліни.

Індивідуальне завдання з курсу «Типологія помилок» студенти виконують у вигляді реферату, який містить результати дослідницького пошуку, відображає певний рівень компетентності студента.

Мета реферату: самостійне вивчення частини програмного матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст: завершена теоретична або практична робота у межах навчальної програми курсу, яку виконують на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних і семінарських занять.

Орієнтовна структура – дослідження у вигляді реферату: вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел.

Орієнтовна тематика

1. Історичні передумови виникнення типології помилок.
2. Форми давніх помилок та матеріал для їх побудови.
3. Роль типології помилок у видавничій справі.
4. Українське книгодрукування та типологія давніх помилок.
5. Особливості помилкової проблематики у творах митців українського літературознавства.
6. Творці й переписувачі книг, автори, перекладачі, редактори і видавці як перші дослідники типології помилок.
7. Помилка як феномен різноманітних галузей наукового знання.
8. Помилка – справа едитології?
9. Різновиди помилок у мові перекладу.

10. Наукова концепція виникнення типології помилок.
11. Перші українські наукові свідчення про типологію помилок.
12. Значення пропущеної літературним редактором чи коректором помилки.
13. Типологія помилок як предмет книговидавничого аналізу.
14. Значення помилки у журналістській діяльності.
15. Типологія помилок та її вплив на розвиток видавничої справи.
16. Видатні сучасні діячі про редакторську та видавничу справу.
17. Історія наукової думки про типологію помилок.
18. Сучасна позиція наукового світу щодо типології помилок.
19. Синкретизм помилок у сучасних ЗМІ.
20. Аналіз значущості і ваги помилок у діахронічному аспекті.
21. Вплив діалектів на виникнення помилок.
22. Психологія і помилка.
23. Сучасні підходи до виникнення помилок.

VIII. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, бесіда.

Методи письмового контролю: письмове тестування, ведення таблиці, модульна контрольна робота.

Методи самоконтролю: самооцінка, самоаналіз.

IX. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Вид роботи	Максимальна кількість балів за один вид роботи	Обов'язкова кількість виконаних завдань за курс	Максимальна кількість балів за всі види роботи
1. Відвідування лекцій	1	9	9
2. Відвідування практичних занять	1	9	9
3. Виконання завдання для самостійної роботи	5	7	35
4. Робота на практичному занятті	10	7	70
5. Реферат	15	1	15
6. Виконання модульної контрольної роботи	25	2	50
Усього			188
Залік			
Коефіцієнт	1.88		

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень

Рейтингова оцінка	Оцінка за шкалою університету	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками.
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок.
C	75-81 балів	Добре – в цілому хороший рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок.
D	69-74 балів.	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь).
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільно з можливістю повторного перескладання за умови повторного самостійного доопрацювання.
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни.

Х. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Робоча навчальна програма.

Навчальні посібники.

Опорні конспекти лекцій.

Тестові завдання (електронний носій, роздруківки).

Схематична наочність.

XI. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ

У результаті вивчення дисципліни студент зможе:

- спираючись на знання соціального, правового, економічного аспектів існування суспільства, уміти здійснювати професійну діяльність у всіх її видах, використовуючи державну та іноземну мови;
- мати навички збору інформації, використовуючи сучасні комп'ютерні технології;
- уміти виступати з доповідями і повідомленнями перед аудиторією за результатами власної пізнавальної діяльності, дотримуючись орфоепічних і граматичних норм;

- писати твори, добираючи відповідні мовні засоби, виражаючи своє ставлення, враховуючи ситуацію спілкування, зокрема адресата;
- виконувати обов'язки творчого працівника редакції, видавництва чи видавничої структури згідно зі штатним розписом;
- робити редакторський аналіз авторського оригіналу;
- редагувати неправильно побудовані речення, виправляти орфоепічні і граматичні помилки в мові мас-медіа;
- аналізувати текст щодо правильності;
- розпізнавати недоцільні відхилення від норми;
- знати причину і рівень локалізації помилки;
- знаходити оптимальні способи редагування;
- характеризувати роль типології помилки у редагуванні та коректурі тексту;
- аналізувати обставини допущених помилок у редактованих матеріалах.

XII. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА БАЗОВА

1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної девіатології / Ф. С. Бацевич. – Л. : Львів. нац. ун-т ім. І. Франка, 2000. – 236 с.
2. Капелюшний А. О. Типологія журналістських помилок / А. О. Капелюшний. – Л. : ГПАС, 2000. – 68 с.
3. Капелюшний А. О. Редагування в засобах масової інформації : Навчальний посібник. – 2-ге вид., випр. і доп. – Львів : ПАІС, 2009. – 432 с.
4. Партико З. В. Загальне редагування : нормативні основи : навч. посібник. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Львів : ВФ «Афіша», 2011. – 640 с.
5. Сучасна українська літературна мова : Підручник / М. Я. Плющ, С. П. Бевзенко, Н. Я. Грипас та ін. ; За ред. М. Я. Плющ. – 6-те вид., стер. – К. : Вища школа, 2006. – 430 с.
6. Шевчук С. В., Лобода Т. М. Практикум з української мови : Модульний курс : Навч. посіб. – К. : Вища школа., 2006. – 326 с.

ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА

1. Бацевич Ф. Основи комунікативної лінгвістики : Підручник. – К. : Видавничий центр «Академія», 2004. – 344 с.
2. Белянин В. П. Психолингвистика : Учебник / В. П. Белянин. – 3-е изд., испр. – М. : Флинта : Московский психолого-социальный институт, 2005. – 232 с.
3. Кочерган М. П. Вступ до мовознавства : Підручник для студентів філологічних спеціальностей вищих закладів освіти. – К. : Видавничий центр «Академія», 2000. – 368 с.
4. Настин И. В. Психолингвистика. – М. : Московский психолого-социальный институт, 2007. – 180 с.

5. Партико З. В. статистика ошибок при корректуре и редактировании текстов // Издательское дело, 1989. – Вып. 3. – 56 с.
6. Проценко О. В. Прагматична самокорекція в українському спонтанному мовленні білінгвів (на матеріалі теле- та радіотекстів) [Текст] : монографія / О. В. Проценко ; Київ. нац. Т. Шевченка. – К. : Київський ун-т, 2005. – 127 с.

СЛОВНИКИ

1. Бідзіля Ю. М. Словник журналіста : терміни, мас-медія, постаті. Ужгород : Закарпаття, 2007. – 224 с.
2. Білоус М., Сербенська О. Екологія українського слова. Практичний словник-довідник. – Львів : Вид. центр ЛНУ імені Франка, 2003. – 68 с.
3. Бобух Н. М. Словник антонімів поетичної мови. – Полтава : АСМІ, 2009. – 296 с.
4. Бук С. 3 000 найчастотніших слів наукового стилю сучасної української мови / Наук. ред. Ф. С. Бацевич. — Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2006. — 192 с.
5. Бук С. 3 000 найчастотніших слів розмовно- побутового стилю сучасної української мови / Наук. ред. Ф. С. Бацевич. — Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2006.— 180 с.
6. Бук С. Частотний словник офіційно-ділового стилю : принципи укладання та статистичні характеристики // Лінгвістичні студії : Зб. наук. праць — 2006. — Випуск 14. — С. 184-188.
7. Бурячок А. А. Орфографічний словник : 4-те вид., доопрац. – К. : Наук. думка, 2002. – 460 с.
8. Великий зведений орфографічний словник сучасної української лексики. / Уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. – К. : ВТФ «Перун», 2003. – 896 с.
9. Великий тлумачний словник сучасної української мови. / Уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. – К. : ВТФ «Перун», 2007. – 1736 с.
10. Великий тлумачний словник сучасної української мови / Голов ред. Бусел В. Т. – К., Ірпінь : ВТФ «Перун», 2009. – 1736 с.
11. Вусик О. С. Словник українських синонімів / А. М. Поповський (ред.). – Д. : Січ, 2000. – 424 с.
12. Головащук С. І. Складні випадки наголошення : Словник-довідник / С. І. Головащук. – К. : Либідь, 1995. – 192 с.
13. Головащук С. І. Словник наголосів. – К. : Наук. думка, 2003. – 319 с.
14. Горпинич В. О. Словник географічних назв України (топоніми та відтопонімні прикметники). – К. : Довіра, 2001. – 528 с.
15. Граматичний словник української мови : Сполучники / Уклад.

- Городенська К. — Київ-Херсон : Видавництво ХДУ, 2007. — 340 с.
16. Граматичний словник української літературної мови. Словозміна : Близько 140 000 слів / Відп. ред. Н. Ф. Клименко. — К. : Видавничий дім Д. Бураго, 2011. — 760 с.
17. Демська О. М., Кульчицький І. М. Словник омонімів української мови / Міжнародний фонд «Відродження». — Львів : Фенікс, 1996. — 223 с.
18. Єрмоленко С. Я., Бибик С. П., Тодор О. Г. Українська мова : Короткий тлумачний словник лінгвістичних термінів // С. Я. Єрмоленко (ред.). — К. : Либідь, 2001. — 224 с.
19. Івченко А. О. Орфографічний словник української мови : Понад 40000 слів / А. О. Івченко ; ред. Н. Є. Фоміна. — Х. : Фоліо, 2006. — 765 с.
20. Івченко А. О. Тлумачний словник української мови. Близько 7000 слів / А. О. Івченко ; ред. Н. Є. Фоміна. — Х. : Фоліо, 2006. — 766 с.
21. Жайворонок В. В. Велика чи мала літера : Словник-довідник. — К. : Наук. думка, 2004. — 202 с.
22. Калашник В. С., Колоїз Ж. В. Словник фразеологічних антонімів української мови. — 3-те вид., доп., випр. — К. : Довіра, 2006. — 349 с.
23. Караванський С. Практичний словник синонімів української мови / С. Караванський. — 2-е вид. доп. і опр. — К. : Українська книга, 2000. — 480 с.
24. Карпіловська Є. А. Кореневий гніздовий словник української мови : Гнізда слів з вершинами-омографічними коренями. — К. : Укр. енциклоп. ім. М. П. Бажана, 2002. — 912 с.
25. Клименко Н. Ф., Карпіловська Є. А., Карпіловський В. С., Недозим Т. І. Словник афіксальних морфем української мови. — К., 1998. — 435 с.
26. Лінгводидактика професора Степана Пилиповича Бевзенка : словник-довідник з української мови / М-во освіти і науки України. НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2010. — 254 с.
27. Лучик В. В. Етимологічний словник топонімів України. — К. : Академія, 2014. — 544 с.
28. Полюга Л. М. Словник українських морфем. — 3-є вид. — К. : Довіра, 2009. — 554 с.
29. Селігей П. О. Етимологічний словник запозичених суфіксів і суфіксоїдів в українській мові. — К. : Академперіодика, 2014. — 324 с.
30. Культура мови на щодень / Н. Я. Дзюбишина-Мельник, Н. С. Дужик, С. Я. Єрмоленко та ін. — К. : Довіра, 2000. — 304 с.
31. Мазурик Д. Нове в українській лексиці : Словник-довідник. — Л. : Світ,

2002. – 130 с.

32. Новий орфографічний словник української мови : Граматика в таблицях : 50000 слів // О. А. Аматуні (голова ред.-худож. ради). – К. : Аконіт, 2005. – 414 с.
33. Новий російсько-український словник-довідник / уклад. С. Я. Єрмоленко та ін. – вид. 2-е, доп. і вип. – К. : Довіра : УНВЦ «Рідна мова», 1999. – 878 с.
34. Орфоепічний словник української мови / уклад. : В. М. Русанівський, В. В. Чумак, Г. М. Ярун ; за ред. В. М. Русанівського. – К. : Перун, 2006. – 202 с.
35. Полюга, Левко Михайлович Словник синонімів української мови. – 2. вид. – К. : Довіра, 2006. – 477 с.
36. Полюга Л. М. Словник українських морфем. – Львів : Світ, 2001. – 448 с.
37. Полякова Л. О. Український орфографічний словник з граматичними таблицями + короткий правописний коментар : 80000 слів. — Х. : ТОРСІНГ ПЛЮС, 2006. – 496 с.
38. Російсько-український словник наукової термінології : Суспільні науки // Й. Ф. Андерш, С. А. Воробйова, М. В. Кравченко та ін. – К. : Наук. думка, 1994. – 600 с.
39. Словник символів культури України // За заг. ред. В. П. Коцуря, О. І. Потапенка, М. К. Дмитренка. – К. : Міленіум, 2002. – 260 с.
40. Словник антонімів української мови // За ред. Л. С. Паламарчука. – Вид. 2, доп. і випр. – К. : Довіра, 2001. – 275 с.
41. Словник іншомовних слів / Уклад. Л. О. Пустовіт та ін. – К. : Довіра, 2000. – 1018 с.
42. Словник географічних назв України / Горпинич В. О. – К. : Довіра, 2001. – 526 с.
43. Словник неологізмів : англо-український / укладачі Зацний Ю. А., Янков А. В. — Вінниця : Нова Книга, 2008. — 360 с.
44. Словник синонімів української мови / Л. М. Полюга. – К. : Довіра, 2004. – 477 с.
45. Словник фразеологізмів української мови / Уклад. : В. М. Білоноженко та ін. – К. : Наукова думка, 2003. – 1104 с.
46. Ставицька Л. Короткий словник жаргонної лексики української мови. – К. : Критика, 2003. – 335 с.
47. Турівська Л. В., Василькова Л. М. Нові слова та значення. – К. : Довіра. – 2008. – 271 с.
48. Струганець Л. Культура мови. Словник термінів. – Тернопіль : Навчальна

- книга – Богдан, 2000. – 88 с.
49. Україна в словах. Мовокраїнознавчий словник-довідник // Упор. і кер. Н. Данилевська. – К. : Вид-во «Просвіта», 2004. – 704 с.
 50. Українська мова : Енциклопедія. – 2. вид., випр. і доп. – К. : Видавництво «Українська енциклопедія» ім. М. П. Бажана, 2004. – 833 с.
 51. Шевчук С. В. Російсько-український словник ділового мовлення. – К. : Вища школа, 2008. – 487 с.

ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

1. Національна бібліотека України імені В. В. Вернадського
<http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В. О. Схомлинського
www.dnpb.gov.ua/
3. Бібліотека українських підручників
<http://pidruchniki.ws/>
4. Бібліотека Гумер
<http://www.gumer.info/>

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Розділи (обсяг в годинах)	Вид контролю	Бали
Змістовий модуль I. Помилки як об'єкт наукового вивчення		
Тема 1. Робота з термінологічними, тлумачними та енциклопедичними словниками (дефініції і коментарі до понять «норма», «помилка», «відхилення»). Пошук прикладів навмисних помилок (відхилень) у текстах ЗМК (6 год.)	Перевірка конспектів	5
Тема 2. Пошук інформації та написання невеликого повідомлення на тему «Нові наукові дані про помилкову діяльність». Написання невеликого твору-роздуму на тему «Чому ми помиляємося?» (4 год.)	Перевірка конспектів	5
Змістовий модуль II. Характеристика окремих типів помилок		
Тема 3. Дібрати з текстів ЗМК приклади фактичних і логічних помилок (по 1-2 приклади на різні види). Запропонувати алгоритм з пошуку й виправлення фактичної помилки (7 год.)	Обговорення на індивідуальному занятті	5
Тема 4. Дібрати з текстів ЗМК приклади мовних помилок (по 1-2 приклади на кожен рівень мови). Укласти рейтинг будь-яких десяти українських ЗМІ за критерієм кількості двомовних помилок. Написати твір-роздум на тему «Правописні	Перевірка конспектів	5

новаторства ЗМК з погляду нормативності» (8 год.)		
Тема 5. Підготовка повідомлення на тему: «Комунікативні невдачі теле- та радіоведучих». Дібрати з текстів ЗМК приклади комунікативних помилок (по 1-2 приклади на кожен тип) (7 год.)	Обговорення на індивідуальному занятті	5
Тема 6. Дібрати з текстів ЗМК приклади можливих помилок сприймання (по 5-10 прикладів для усного і письмового мовлення) (4 год.)	Перевірка конспектів	5
Тема 7. Дібрати з текстів ЗМК і з власної редакторської практики приклади різних видів спотворень. Запропонувати свою класифікацію типів помилок (4 год.)	Перевірка конспектів	5
Усього 40 год.		35 балів

Навчально-методична карта дисципліни «Типологія помилок»

**Разом: 90 год., лекції – 18 год., практичні заняття – 18 год., індивідуальна робота – 10 год.,
модульний контроль – 4 год., самостійна робота – 40 год.**

Модулі	Змістовий модуль 1.		Змістовий модуль 2.						
Назва модуля	Помилки як об'єкт наукового вивчення		Характеристика окремих типів помилок						
Лекції	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Теми лекцій	Сучасні напрями вивчення помилок	Загальна класифікація помилок Помилки мовця (автора).	Помилки стосовно конкретних норм редактування	Помилки стосовно конкретних норм редактування	Лінгвістичні помилки, їх значення та види	Комунікативні помилки	Помилки реципієнта	Помилки редактора.	Помилки редактора.
Теми практичних занять	Надбання різних підходів до вивчення помилок. Помилки у процесі породження мовлення	Строби класифікації помилок. Логічні та фактичні помилки	Робота над помилками стосовно поступатів редагування	Помилки стосовно конкретних норм редактування як об'єкт уваги редактора	Основні типи мовних помилок	Табл.6	Врахування особливостей сприймання тексту під час редагування	Типові коректорські помилки	Типові коректорські помилки
Самостійна робота	Табл. 6								
Контроль	Модульна контрольна робота 1.				Модульна контрольна робота 2.				
Підсумковий контроль					Залік				

